

Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozach za 2023 rok

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach prowadzi swoją działalność na podstawie niżej wymienionych aktów prawnych:

1. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
2. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.
3. Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
4. Ustawa z dnia z dnia 06 czerwca 1997 r. Kodeks karny.
5. Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.
6. Ustawa z dnia 17 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.
7. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.
8. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
9. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
10. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
11. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
12. Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny.
13. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.
14. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.
15. Ustawa z dnia 6 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „za życiem”.
16. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym.
17. Ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.
18. Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.
19. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.
20. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
21. Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.
22. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska.
23. Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym.
24. Ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym.
25. Ustawa z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw.
26. Ustawa z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej.
27. Ustawa z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu.
28. Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.
29. Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym

30. Ustawa z dnia 19 grudnia 2023 r. o szczególnych rozwiązaniach służących zachowaniu ważności niektórych orzeczeń o niepełnosprawności oraz orzeczeń o stopniu niepełnosprawności.
31. Uchwała Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 -2023.
32. Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.
33. Statut Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozach z dnia 29 grudnia 2016 r.

Uchwał Rady Gminy Kozy m. in.:

- Uchwała nr XII/94/15 Rady Gminy Kozy z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie uchwalenia Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kozy na lata 2016-2026,
- Uchwała nr II//9/18 Rady Gminy Kozy z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania na lata 2019 - 2023, zmieniona Uchwałą Nr XLIX/348/23 Rady Gminy Kozy z dnia 31 stycznia 2023r. w sprawie zmiany wieloletniego gminnego programu osłonowego w zakresie dożywiania na lata 2019 - 2023,
- Uchwała nr II//10/18 Rady Gminy Kozy z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, zmieniona Uchwałą Nr XLIX/349/23 Rady Gminy Kozy z dnia 31 stycznia 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych programem "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019 - 2023,
- Uchwała nr II//11/18 Rady Gminy Kozy z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, zmieniona Uchwałą Nr XLIX/350/23 Rady Gminy Kozy z dnia 31 stycznia 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych programem "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019 - 2023,
- Uchwała nr IX/57/15 Rady Gminy Kozy z dnia 24 września 2015 r. w sprawie określenia trybu i sposobu powołania i odwołania członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Kozach oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania,
- Uchwała nr XXI/171/16 rady Gminy Kozy z dnia 10 listopada 2016 r. w sprawie regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Kozy oraz upoważnienia Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy społecznej w Kozach do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Kozy,

- Uchwała nr XXXVI/254/21 Rady Gminy Kozy z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Kozy na lata 2022 - 2024,
- Uchwała nr XXI/181/20 Rady Gminy Kozy z dnia 21 grudnia 2020 roku w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kozy na lata 2021-2024,
- Uchwała Nr XXXIX/276/22 Rady Gminy Kozy z dnia 22 marca 2022 r. w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani dla Gminy Kozy na lata 2022 - 2026
- i innych.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kozach w 2023 roku było zatrudnionych 16 pracowników (15,5 w przeliczeniu na pełne etaty), w tym 1 pracownik zatrudniony w ramach robót publicznych, które przez okres 6 miesięcy były współfinansowane z Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku-Białej.

Wszyscy pracownicy posiadają zgodne z wymogami wykształcenie i kwalifikacje zawodowe. Dodatkowo Ośrodek na podstawie umowy zlecenie powierzał wykonanie usług w zakresie: praca asystenta rodziny – 1 asystentowi, świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania podopiecznych Ośrodka - 5 opiekunom.

Zadaniem Ośrodka jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji, umożliwienie bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka, pomoc w doprowadzeniu do możliwie pełnego życiowego usamodzielnienia i integracji ze środowiskiem, zapobieganie powstawaniu trudnych sytuacji życiowych w rodzinach, których nie są w stanie samodzielnie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości, uprawnienia.

Ośrodek wykonuje zadania własne Gminy oraz administracji rządowej zlecone Gminie w zakresie pomocy społecznej oraz innych zadań z zakresu zabezpieczenia społecznego wskazanych do realizacji przez Ośrodek, bądź powierzonych do realizacji w drodze porozumień, uchwał Rady Gminy oraz zarządzeń lub upoważnień Wójta.

Działalność jednostki jest finansowana z następujących źródeł:

1. **Dotacje celowe** – przeznaczone na realizację świadczeń: zasiłki okresowe, zasiłki stałe łącznie z składkami na ubezpieczenie zdrowotne, zasiłki celowe na dożywianie oraz pomoc rzeczowa w formie posiłków w udziale 60 % kosztów programu, dofinansowanie pracy asystenta rodziny, pomoc materialna dla uczniów - stypendia oraz zasiłki szkolne.
2. **Dotacje własne** – środki finansowe z Gminy przeznaczone na realizację: zasiłków celowych, zasiłków celowych na dożywianie oraz pomocy rzeczowej w formie posiłków w udziale 40 % kosztów programu, zasiłków celowych - zdarzenie losowe, finansowanie usług opiekuńczych, finansowanie kosztów pobytu w domach pomocy społecznej, finansowanie działań z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania – alkoholizmowi, narkomanii, przemocy, finansowanie pracy asystenta rodziny, częściowe finansowanie pieczy zastępczej (rodziny zastępcze) oraz instytucjonalnej pieczy zastępczej, finansowanie kosztów pobytu w ośrodkach wsparcia – noclegownie, schroniska dla bezdomnych, pomoc materialna dla uczniów - stypendia oraz zasiłki szkolne, utrzymanie ośrodka i inne.
3. **Dotacje zlecone** – przeznaczone na realizację świadczeń: zasiłki celowe - świadczenia rodzinne, rodzicielskie, opiekuńcze, wychowawcze (Program 500+, na podstawie decyzji

Wojewody), fundusz alimentacyjny, składki na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne od świadczeń opiekuńczych, świadczenia – prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na 90 dni, finansowanie kosztów związanych z realizacją zadania jakim jest przyznawanie Karty Dużej Rodziny.

4. **Fundusz przeciwdziałania COVID** - przeznaczony na realizację świadczeń: dodatek węglowy, dodatek dla gospodarstw domowych (ogrzewanie innymi źródłami) oraz w 2023 roku wypłaty dodatku elektrycznego i refundacji podatku VAT w przypadku ogrzewania gazowego.
5. **Fundusz Pomocy** - przeznaczony na realizację świadczeń pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa - jednorazowe świadczenie pieniężne 300 zł oraz świadczenia rodzinne.
6. **Fundusz Solidarnościowy** - przeznaczony na realizację programów: „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023 oraz „Opieka Wytchnieniowa” edycja 2023.
7. **Środki unijne finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego** - dofinansowanie realizacji zadań w ramach Projektu „Aktywna integracja w Gminie Kozy” oraz Projektu „Klub Seniora w Gminie Kozy” – działania projektowe opisane w załącznikach nr 4 i 6.

Dział Pomocy Społecznej zajmuje się wspieraniem osób i rodzin w trudnych sytuacjach życiowych, z którymi nie są one w stanie poradzić sobie samodzielnie. Podejmuje działania w sytuacjach zagrożenia podstawowych potrzeb życiowych oraz obniżenia jakości życia poniżej społecznie akceptowanego minimum. Pomaga tworzyć warunki umożliwiające godną egzystencję poprzez przyznawanie świadczeń niepieniężnych tj. posiłek, schronienie czy usługi opiekuńcze. Ponadto zapewnia poczucie bezpieczeństwa socjalnego poprzez udzielanie różnego rodzaju zasiłków i świadczeń uzupełniających dochody z pracy, systemu emerytalno-rentowego oraz innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Dział Pomocy Społecznej przyznaje i wypłaca przewidziane ustawą świadczenia, poddaje analizie i ocenie zjawiska rodzące zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej oraz świadczy pracę socjalną. Ośrodek jest zobligowany do świadczenia pracy socjalnej rozumianej jako działalność mającą na celu udzielanie pomocy we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności osób i rodzin do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie oraz w środowisku lokalnym, wskazanie sposobu wyjścia z trudnej sytuacji życiowej. Pomocą w formie pracy socjalnej było objętych 268 osób (o 51 osób mniej niż w roku poprzednim) w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej 85 osób (o 74 osób mniej niż w 2022 r.).

W 2023 roku pracownicy działu wykonywali obowiązki związane z wypłatą świadczeń dla obywateli Ukrainy przebywających w naszym kraju w związku z konfliktem zbrojnym, kontrolą ustalonych sądowo opiekunów tymczasowych dla małoletnich obywateli Ukrainy przebywających w naszym kraju bez opiekuna prawnego, pracą socjalną dla osób przebywających na terenie naszej gminy. W 2023 roku pracownicy socjalni kontynuowali przeprowadzanie wywiadów środowiskowych na potrzeby prowadzonych postępowań o przyznanie dodatku węglowego, dodatku dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła.

Na realizację zadań związanych z wypłatą świadczeń finansowych oraz świadczeń niepieniężnych w 2023 r. wykorzystano następujące środki:

- **Zasilek stały** (rozdział 85216) – przysługuje z tytułu wieku (emerytalnego) lub niepełnosprawności (całkowitej niezdolności do pracy) dla osób spełniających kryterium dochodowe w pomocy społecznej. Z tej formy pomocy skorzystało **21 świadczeniobiorców** (taka sama liczba osób jak w 2022 r.) – świadczenia zostały wypłacone na łączną kwotę **112 535 zł** (mniej o 7 804 zł niż w roku poprzednim).

W roku 2023 za 16 osób pobierających zasiłki stałe były opłacane składki na ubezpieczenie zdrowotne (rozdział 85213) – oraz za 8 osób realizujących indywidualne plany zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej w Kozach. Na ten cel wydatkowano środki finansowe w łącznej kwocie **13 140 zł** (więcej o 1 539 zł niż w roku poprzednim).

- **Zasilek okresowy** (rozdział 85214) – przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie. Świadczenie to przyznawane jest osobom lub rodzinom, których dochody są niższe od ustawowego kryterium. W 2023 roku zasiłkiem okresowym zostało objętych łącznie **35 rodzin** - o 10 rodziny mniej niż w roku poprzednim (liczba osób w rodzinach – 56 mniej o 21 osób niż w 2022 r.) na łączną kwotę **35 895 zł** (mniej o 8 722 zł niż w roku poprzednim). Zasiłki okresowe były przyznawane głównie z uwagi na bezrobocie i niepełnosprawność.
- **Zasilek celowy, specjalny zasiłek celowy** – przyznawany jest w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakup żywności, leków i leczenia, ogrzewania w tym opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Specjalny zasiłek celowy przyznawany jest dla osób i rodzin niespełniających kryterium dochodowego w sytuacjach uznanych za szczególnie uzasadnione. Przyznano zasiłki celowe i celowe specjalne na kwotę **55 258 zł** (więcej o 5 023 zł niż w roku poprzednim) dla **68 rodzin** (więcej o 5 rodzin niż w 2022 r.). Na kwotę 34 300 zł przyznano pomoc finansową na koszty ogrzewania w tym opału.
- **Zasilek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego** – w 2023 r. GOPS nie wydatkował środków finansowych.
- **Zasilek celowy na żywność, posiłek** (rozdział 85230) – realizowany w ramach programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”. Program ten dofinansowany jest w 60% z budżetu państwa. Kryterium dochodowe do pomocy z wyżej wymienionego programu zostało podwyższone ze 150 % do 200% obowiązującego kryterium dochodowego z ustawy o pomocy społecznej. Z tej formy pomocy skorzystały **59 rodziny** (więcej o 5 rodziny niż roku poprzednim) - 115 osób (więcej o 7 osoby niż w 2022 r.) - wydatkowano na zasiłki celowe kwotę **181 490 zł** (więcej o 43 680 zł niż w roku poprzednim).
Dożywianie dzieci w formie obiadów w szkołach, przedszkolach, żłobkach, ośrodkach szkolnych – w ramach ww. programu Ośrodek opłacił posiłki dla **11 dzieci** (mniej o 4 dzieci niż w 2022 r.) na kwotę **4 180 zł** (więcej o 832 zł niż w 2022 r.). Dodatkowo w 2023 r. Ośrodek 1 osobie dorosłej opłacił posiłki na kwotę 522 zł. W ramach ww. programu opłacono posiłki na łączną kwotę 4 702 zł.
 Koszt całego programu „Pomoc państwa z w zakresie dożywiania” w 2023 roku wyniósł **186 192 zł** (więcej o 45 034 zł niż w roku poprzednim).
- **Sprawienie pogrzebu** – w 2023 roku GOPS nie wydatkował środków finansowych.

- **Przyznanie schronienia** – (rozdział 85214) 1 osoba bezdomna, posiadające ostatnie zameldowanie na pobyt stały w gminie Kozy, została objęta pomocą w formie schronienia w schronisku dla bezdomnych na terenie województwa śląskiego (taka sama o ilość jak w poprzednim roku). Poniesione koszty za pobyt w placówce w 2023 r. wyniosły **4 607 zł** (więcej o 1 457 zł niż w 2022 r.). Osoba bezdomna przebywająca w placówce korzystała również z innych form wsparcia finansowego.
- **Usługi opiekuńcze** – w 2023 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach do realizacji tej formy pomocy zatrudniał oprócz 2 etatowych opiekunek, 5 opiekunów na podstawie umowy zlecenia. Pomocą w zakresie usług opiekuńczych, prowadzenia gospodarstwa domowego oraz zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych było objętych **27 podopiecznych** (więcej o 5 osób niż w 2022 r.). Pomoc przyznawana jest w celu umożliwienia jak najdłuższego funkcjonowania długotrwale chorych, niepełnosprawnych, samotnych w środowisku zamieszkania. Przyznano 3555 godzin usługi opiekuńczych. Wydatki gminy na to świadczenie wynosiły **28 808 zł** (mniej o 6 560 zł niż w poprzednim roku). Osoby korzystające z tej formy pomocy zgodnie z uchwałą Rady Gminy Kozy są zobowiązane do ponoszenia częściowej odpłatności za usługi. Od kilku lat Gmina Kozy wnioskuje o środki finansowe z **Programu „Opieka 75+”**. W 2023 roku otrzymała środki finansowe z dotacji celowej w wysokości 20 400,00 zł na dofinansowanie kosztów usług opiekuńczych realizowanych dla osób powyżej 75 roku życia przez opiekunów zatrudnionych na etat. (nie było dofinansowania do umów cywilnoprawnych).
- **Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi** – w 2023 roku GOPS Kozy kontynuował realizację specjalistycznego wsparcia dla osób ze szczególnymi potrzebami. Jest to zadanie zlecone gminie, w całości finansowane z budżetu państwa. Osoby korzystające z tej formy pomocy zgodnie z rozporządzeniem są zobowiązane do ponoszenia częściowej odpłatności za usługi. W ubiegłym roku skorzystało z tej formy pomocy 4 (mniej o 1 osobę) mieszkańców naszej gminy. Przyznano 510 godzin specjalistycznych usług opiekuńczych. Koszt usług to kwotę **23 234 zł** (więcej o 5 576 zł niż w poprzednim roku).
- **Domy Pomocy Społecznej** (rozdział 85202) – opłacono pobyt **16** mieszkańców naszej gminy w domach pomocy społecznej (więcej o 4 osoby niż w 2022 r.) na kwotę **472 604 zł** (więcej o 79 577 zł niż w poprzednim roku).
- **Współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych** (rozdział 85508, 85510) - opłacono pobyt dla **7 dzieci** umieszczonych w rodzinie zastępczej na kwotę **52 303 zł**. W 2023 roku GOPS nie wydatkował środków finansowych na opłacenie pobytu dzieci z naszej gminy w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
- **Pomoc materialna dla uczniów** (rozdział 85415) – wypłacono stypendia szkolne dla **13** uczniów na kwotę **7 400 zł** (1 480 zł środki własne, dotacja w wysokości 5 920 zł). W 2023 roku wypłacono 1 zasiłek szkolny w wysokości 620 zł.
- **Wspieranie rodziny** (rozdział 85504) na pracę asystenta rodziny wydatkowano kwotę **16 948 zł** (w tym dotacja celowa na kwotę 2 571 zł). Dwa powyższe punkty zostały szerzej opisane w sprawozdaniu z Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Kozy, który stanowi załącznik nr 1.

- **Decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na okres 90 dni** – (rozdział 85195). W 2023 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach wydał **6 decyzji** potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej dla osób pozbawionych ubezpieczenia zdrowotnego i dostępu do opieki medycznej (mniej o 1 niż w 2022 r.). Dla 2 osób decyzje były wydane w związku z pobytem w szpitalu w stanie nagłym (tyle samo co w poprzednim roku) dla 4 osób w związku z koniecznością leczenia specjalistycznego.
- **Zadania realizowane z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie** (rozdział 85205), **przeciwdziałania alkoholizmowi** (rozdział 85154), **przeciwdziałania narkomanii** (rozdział 85153) – zostały szczegółowo opisane w sprawozdaniach z programów profilaktycznych, stanowiących załączniki nr 2 i 3.
- **Dodatkowe zadanie zgodnie z ustawą o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa** – dla 4 obywateli Ukrainy wypłacono jednorazowe świadczenie w kwocie 300 zł na łączną kwotę **1 200 zł**.

Wywiady środowiskowe, które mają na celu ustalenie stanu faktycznego danego gospodarstwa domowego, potwierdzenie odrębności lub braku odrębności lokali w budynku, faktycznie istniejącego źródła ogrzewania budynku lub lokalu. Wywiady środowiskowe przeprowadzane na potrzeby prowadzonych postępowań o przyznanie dodatku węglowego, dodatku dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła. Upoważnieni pracownicy socjalni w okresie od stycznia do marca 2023 przeprowadzili 194 wywiadów środowiskowych niezbędnych do rozstrzygnięcia wniosków o dodatek węglowy i dodatek dla gospodarstw domowych.

Superwizja pracy socjalnej. Prawo do korzystania z superwizji pracy socjalnej prowadzonej przez superwizorów pracy socjalnej ma każdy pracownik socjalny zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Superwizja pracy socjalnej polega na ustawicznym rozwoju zawodowym pracowników socjalnych, służącym utrzymaniu wysokiego poziomu świadczonych usług. W okresie od listopada 2022 r. do sierpnia 2023 r. (10 miesięcy) pracownicy socjalni korzystali ze wsparcia superwizyjnego w ramach projektu „Wsparcie rozwoju pracowników polskiego systemu pomocy społecznej” prowadzonego przez Polskie Towarzystwo Superwizji Pracy Socjalnej, finansowanego przez Fundusz Narodów Zjednoczonych na rzecz Dzieci/UNICEF. Natomiast od października do grudnia 2023 r. pracownicy socjalni korzystali z superwizji prowadzonej w ramach Projektu „Nowe specjalności II stopnia specjalizacji w zawodzie pracownik socjalny odpowiedzią na nowe wyzwania” realizowanego w partnerstwie Uczelni Korczaka - Akademii Nauk Stosowanych, Uniwersytetu Szczecińskiego oraz Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

Dział Świadczeń Rodzinnych zajmuje się realizacją świadczeń rodzinnych, opiekuńczych, rodzicielskich, wychowawczych, wypłatą świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz zajmuje się postępowaniami wobec dłużników - przypisami odsetek, przypisami należności głównych oraz wpłatami dłużników. Obsługuje wnioski i wypłaca świadczenia w sprawach dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego tj.

świadczenia wychowawczego i świadczeń rodzinnych, prowadzi postępowania w celu wydania zaświadczeń do Programu „Czyste powietrze”.

W 2023 roku pracownicy działu nadal realizowali powierzone dodatkowe obowiązki związane z prowadzeniem postępowań w sprawach: dodatku elektrycznego, dodatku węglowego, dodatku dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła oraz świadczeniami rodzinnymi dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym. Ponadto wprowadzono kolejne świadczenie- refundacja podatku VAT dla osób, które wykorzystują jako główne źródło ogrzewania gospodarstwa domowego urządzenia grzewcze zasilane paliwami gazowymi.

- **Świadczenia z funduszu alimentacyjnego** w 2023 roku zostały wypłacone dla 27 rodzin (37 osób) na łączną kwotę **154 190,22 zł**. Są to świadczenia wypłacane dla osób, które mają zasądzone alimenty, ale ich nie otrzymują. Do uzyskania świadczeń z funduszu alimentacyjnego niezbędne jest spełnienie kryterium dochodowego tj. dochód nie może przekraczać kwoty 900 zł netto – od października 2023 r. 1 209 zł (w FA mają zastosowanie przepisy "złotówka za złotówkę"). Wymagane jest również dołączenie potwierdzenia od komornika sądowego o dwumiesięcznej bezskuteczności postępowania egzekucyjnego. Świadczenia przysługują w wysokości zasądzonych alimentów jednak nie więcej niż 500 zł na osobę.
- Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych:
 - po przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego składanie zawiadomień do Prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa przez dłużnika alimentacyjnego,
 - po przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego występowanie z wnioskiem do organu właściwego o podjęcie działań wobec dłużnika oraz informacji do dłużników,
 - przeprowadzanie wywiadów alimentacyjnych z dłużnikami zamieszkującymi na terenie Gminy Kozy (po otrzymaniu wniosku z organu dłużnika oraz po przyznaniu FA, gdy dłużnik zamieszkuje na terenie Gminy Kozy),
 - przeprowadzanie postępowań wobec dłużników, którzy nie stawiają się na wywiad alimentacyjny (decyzje o uznaniu dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych, wnioski o zatrzymanie prawa jazdy, wnioski o ściganie do Prokuratury).

Postępowania wobec dłużników: w 2023 roku zostały dokonane **wpłaty dłużników** na kwotę **131 960,86 zł**. Do gminy z tytułu tych wpłat zostało przekazanych 23 924,75 zł. Pozostała kwota to dochody budżetu państwa. Stan należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego od X 2008 r. do XII 2023 r. to kwota 2 204 380 zł (bez odsetek).

- **Zasilki rodzinne z dodatkami** (z tytułu urodzenia dziecka, urlopu wychowawczego, rozpoczęcia roku szkolnego, samotnego wychowywania dziecka, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, dojazdu do szkoły) przyznane dla **137 rodzin** wypłacone na łączną kwotę **534 366,58 zł** w tym kwota 30 689,58 zł to świadczenia rodzinne wypłacane dzięki zastosowaniu przepisów „złotówka za złotówkę”. Jest to spadek w stosunku do lat ubiegłych z uwagi na niezmienną się od

kilku lat kryterium dochodowe (674,00 zł na osobę w rodzinie, a w przypadku niepełnosprawności w rodzinie 764,00 zł).

- **Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka** (becikowe) przyznana dla 40 rodzin na 40 dzieci wypłacona na kwotę 40 000 zł.
- **Świadczenie rodzicielskie** – Przysługuje osobie, która nie posiada uprawnień do zasiłku macierzyńskiego wypłacanego z innych źródeł. Jest przyznawane niezależnie od dochodu. Wynosi 1000,00 zł miesięcznie i jest wypłacany przez okres 52 tygodni. W 2023 roku przyznano świadczenie dla **24 rodzin** na łączną kwotę **135 530 zł**.
- **Świadczenia opiekuńcze:**
- **Zasiłek pielęgnacyjny** – wypłacany z tytułu niepełnosprawności lub wieku w przypadku braku uprawnień do pobierania tego świadczenia z innych instytucji zabezpieczenia społecznego. Wypłacany dla **313 osób na kwotę 733 908 zł**. Jest to znaczny wzrost świadczeń w stosunku do ubiegłych lat.
- **Świadczenie pielęgnacyjne** – (w 2023 r. to kwota 2 458,00 zł miesięcznie) z tytułu opieki nad osobą niepełnosprawną, gdzie niepełnosprawność powstała przed 18 r. ż. lub dla opiekunów osób niepełnosprawnych - starszych, świadczenie przyznawane w drodze odwołania do organu II instancji. Świadczenie w związku z opieką nad osobą niepełnosprawną otrzymują również osoby, które zawieszają prawo do emerytury, celem pobierania wyższej kwoty świadczenia pielęgnacyjnego. Przyznawane jest w drodze odwoławczej przez organ II instancji. Świadczenie przyznawane jest niezależnie od dochodu rodziny. W 2023 r. ze świadczenia skorzystało **84 rodzin**, którym wypłacono kwotę **2 259 590 zł**.
- **Składki na ubezpieczenie zdrowotne, składki na ubezpieczenie społeczne** (rozdział 85213, 85502) – opłacane dla świadczeniobiorców pobierających świadczenie pielęgnacyjne. Na składki na ubezpieczenie zdrowotne wydatkowano kwotę 26 893 zł, na składki społeczne kwotę 328 956 zł.

Inne świadczenia:

- **Świadczenia wychowawcze Program 500 +** (rozdział 85501) – Od czerwca 2022 r. tutejszy Ośrodek realizuje wypłatę świadczenia wychowawczego, którego prowadzone postępowanie zostało zakończone decyzją Wojewody, w związku z koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego. W 2023 r. tutejszy Ośrodek zrealizował wypłatę świadczeń wychowawczych w kwocie **16 736 zł**.
- **Zasiłki rodzinne dla obywateli Ukrainy** - Obywatele Ukrainy ze statusem UKR mogą ubiegać się o świadczenia rodzinne w oparciu o przepis art. 26 ust. pkt 1 ustawy z 12.03.2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa w okresie 30.06.2024 r.(aktualny stan prawny) Do tutejszego Ośrodka w sprawie świadczeń rodzinnych zgłosiło się 9 rodzin, a świadczenia w 2023 r. zostały przyznane dla **2 rodzin** i wypłacone na łączną kwotę **17 731 zł**.
- W 2023 r. wypłacono **1 jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 4 000 zł** z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Świadczenie jest wypłacane w przypadku zdiagnozowania u dziecka ciężkiego i nieodwracalnego upośledzenia albo nieuleczalnej choroby zagrażającej życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

- Od miesiąca października 2020 r. zgodnie z art. 411 ust. 10g ustawy z 27.04.2001 r. - Prawo ochrony środowiska, osoba fizyczna, która zamierza złożyć wniosek o przyznanie dofinansowania z narodowego funduszu lub wojewódzkiego funduszu, może złożyć żądanie wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka jej gospodarstwa domowego (**Program Czyste powietrze**). W 2023 r. tutejszy organ przeprowadził postępowanie i wydał **100 zaświadczeń** (wzrost o 100% w stosunku do 2022 r.) Tutejszy Ośrodek w 2023 r. nie otrzymał żadnych kosztów obsługi tego zadania.
- **Dodatek osłonowy** - został wprowadzony ustawą z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym. Zadanie było realizowane do 2 grudnia 2022 r. Od stycznia 2024 r. ponownie tutejszy Ośrodek realizuje powyższe zadanie na podstawie zaktualizowanych przepisów prawa.
- **Dodatek węglowy**- ustawą z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym wprowadzono jednorazowe świadczenie w wysokości 3000 zł. Wnioski o wypłatę dodatku węglowego można było składać od 17 sierpnia 2022 r. do 30 listopada 2022 r.

Dodatek węglowy przysługiwał gospodarstwom domowym, które spełniły jednocześnie następujące warunki: głównym źródłem ogrzewania był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, wskazane przez wnioskodawcę źródło ogrzewania zasilane było węglem kamiennym, brykietem lub peletem zawierającymi co najmniej 85% węgla kamiennego oraz wskazane przez wnioskodawcę źródło ogrzewania było wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków (CEEB), co do zasady do 1 sierpnia 2022 r. jednak wprowadzone zmiany przepisów prawa umożliwiły przyznanie dodatku również, gdy źródło ogrzewania zostało wpisane po tym terminie lub gdy w ogóle nie zostało zgłoszone.

W 2023 r. wypłacono świadczenia na kwotę **168 000 zł**. Wszystkie postępowania w sprawie o dodatek węglowy zostały zakończone.

- **Dodatek dla gospodarstw domowych** - ustawa z 15.09.2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw wprowadziła jednorazowy dodatek dla gospodarstw domowych, w których głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia i piec kaflowy na paliwo stałe zasilane peletem drzewnym, drewnem kawałkowym lub innym rodzajem biomasy, kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG, oraz kocioł olejowy, wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków. Wnioski o wypłatę dodatku dla gospodarstw domowych można było składać od 20 września do 30 listopada 2022 r.

Dodatek wynosi: 3000 złotych – w przypadku, gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe zasilany peletem drzewnym lub innym rodzajem biomasy, z wyłączeniem drewna kawałkowego; 1000 złotych – zasilane drewnem kawałkowym; 500 złotych – w przypadku, gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG; 2000 złotych – w przypadku kotła olejowego.

W 2023 r. wypłacono dodatek dla gospodarstw domowych na kwotę **65 000 zł**, obecnie wszystkie postępowania w sprawie o dodatek dla gospodarstw domowych są zakończone.

- Od grudnia 2022 r. realizowany był **dodatek elektryczny** zgodnie z art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej dodatek elektryczny przysługiwał odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym w przypadku, gdy główne źródło ogrzewania gospodarstwa domowego było zasilane energią elektryczną, i źródło to zostało zgłoszone lub wpisane do (CEEB). Dodatek elektryczny dla gospodarstwa domowego, wynosił 1000 zł., a w przypadku, gdy zużycie energii elektrycznej w gospodarstwie domowym w tym samym miejscu zamieszkania w 2021 r. wyniosło więcej niż 5 MWh, dodatek elektryczny wynosił 1500 zł. W tutejszym Ośrodku złożono **43 wnioski o dodatek elektryczny i wypłacono łącznie kwotę 39 270 zł.** Obecnie wszystkie postępowania w sprawie o dodatek elektryczny są zakończone.
- W 2023 roku został wprowadzany system ochrony najuboższych gospodarstw domowych, które jako główne źródło ogrzewania wykorzystują paliwa gazowe. **Refundacja podatku VAT** dla osób ogrzewających swoje domy ogrzewaniem gazowym jest uzależniona od spełnienia kryterium dochodowego. Od 1 lutego 2023 r. można składać wnioski o wypłatę refundacji podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe w 2023. Nie jest to świadczenie jednorazowe tylko wielokrotne, uzależnione od sposobu rozliczania się wnioskodawcy z zakładem energetycznym. Wnioskodawca otrzymujący fakturę za gaz co miesiąc, może złożyć 12 wniosków o wypłatę refundacji podatku VAT. Realizacja tego zadania jest bardzo czasochłonna pod względem przyjęć wnioskodawców, jak również prowadzonych postępowań. Do 31 grudnia złożono **245 wniosków i wypłacono kwotę 33 002,94 zł.** Obecnie realizacja zadania została przedłużona do 30.06.2024 r.

Częste zmiany w przepisach powodowały, że sprawy te miały mocno skomplikowany charakter i wymagały wielowątkowego postępowania i ogromnego zaangażowania pracowników. Zmiany przepisów spowodowały konieczność ponownych postępowań, przeprowadzania wywiadów oraz wydania decyzji. Aby zrealizować nałożone na tutejszy Ośrodek liczne zadania i jak najszybciej dokonywać wypłaty świadczeń, w pierwszym kwartale 2023 r. pracownicy pracowali również w godzinach nadliczbowych.

Pozostałe działania, zadania podejmowane przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozach zostały opisane w 8 załącznikach do niniejszego sprawozdania.

Sprawozdanie przygotowali:

Kierownik i Pracownicy GOPS Kozy

Sprawozdanie z Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Kozy za rok 2023

Podstawę prawną stanowi art. 179 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Kozy na lata 2022-2024, który został przyjęty Uchwałą Nr XXXVI/254/21 Rady Gminy Kozy z dnia 21 grudnia 2021 roku.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach w 2023 roku realizował zadania własne Gminy zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w myśl art. 176 oraz podejmował działania określone w ww. Programie.

Celem Programu jest wspieranie rodzin w prawidłowym wypełnianiu i przywracaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez:

Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka w rodzinach z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi i dysfunkcyjnych – pracownicy socjalni świadczyli pracę socjalną polegającą na wzmacnianiu zdolności rodzin do pełnienia prawidłowych funkcji w społeczeństwie, zapewniali specjalistyczne poradnictwo i wsparcie. Pomagali w odbudowywaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej w rodzinach biologicznych pozostających w systemie pieczy zastępczej. Pracownicy socjalni regularnie uczestniczyli w posiedzeniach zespołów do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej. Rodzinom i dzieciom zostało zapewnione wsparcie i pomoc asystenta rodziny. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach w 2023 roku zlecał realizację pracy asystenta rodziny **1 osobie** (w przeliczeniu na etat – 0,23). Asystent świadczył pracę dla **5 rodzin** w tym: 1 rodzina z postanowienia sądowego oraz 4 rodziny z wniosku pracownika socjalnego.

Przeciwdziałanie powstawaniu sytuacji kryzysowych w rodzinach – pracownicy socjalni monitorowali środowiska zagrożone uzależnieniami, motywując do podjęcia terapii rodziców dzieci ze środowisk zagrożonych. Prowadzili również pracę socjalną ukierunkowaną na wzmacnianie zdolności rodzin do pełnienia prawidłowych funkcji w społeczeństwie, zapewniali specjalistyczne poradnictwo i wsparcie. Współpracowali z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym w Kozach, kuratorami, policją i szkołami w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych. W 2023 roku procedurą niebieskiej karty zostało objętych 18 rodzin w tym 9 rodzin z dziećmi. W ramach gminnych programów profilaktycznych działania realizowane były zarówno przez Ośrodek jak i placówki oświatowe promujące wartości rodzinne, działania informacyjno-edukacyjne oraz wspomagające umiejętności opiekuńczo-wychowawcze rodziców. Przez wszystkie placówki były prowadzone kampanie i podejmowane działania na rzecz wzmacniania rodziny i przeciwdziałania powstawania dysfunkcji. W ramach realizacji powyższego celu pomocne były działania prowadzone przez placówki oświatowe

oraz Placówkę Wsparcia Dziennego w Kozach. W szczególności przez realizowanie programów i projektów profilaktycznych, edukacyjno-wychowawczych, prozdrowotnych, organizowanie dodatkowych zajęć oraz całorocznej pomocy dydaktyczno-wychowawczej. Wyrównywanie szans edukacyjnych realizowane było poprzez pomoc materialną – system stypendiów, zasiłków szkolnych, bezpłatnych podręczników.

Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka – pracownicy socjalni dokonali diagnozy, monitorowali warunki bytowe w 33 rodzinach w tym monitorowali 1 małoletniego znajdującego się pod opieką opiekuna tymczasowego jako dodatkowe zadanie zgodnie z ustawą o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Prowadzili pracę socjalną polegającą na wzmacnianiu zdolności rodzin do pełnienia prawidłowych funkcji w społeczeństwie poprzez zapewnienie specjalistycznego poradnictwa i wsparcia w 17 rodzinach. Współpracowali z kuratorami sądowymi, policją i szkołami w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych w 13 rodzinach. Monitorowali 1 rodzinę zagrożoną uzależnieniem i motywowali rodziców do podjęcia terapii.

Pracownicy socjalni planowali pomoc materialną oraz rzeczową dla rodzin w formie produktów żywnościowych z Programu Operacyjnego Pomocy Żywnościowej 2014 – 2020 - Podprogram 2021 Plus. Przyznawali świadczenia finansowe i rzeczowe z Programu „Posiłek w szkole i w domu” oraz na podstawie wieloletniego gminnego programu osłonowego w zakresie dożywiania na lata 2019-2023, przyjętego uchwałą przez Radę Gminy.

Rodziny korzystały z organizowanego wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży, świadczeń rodzinnych, opiekuńczych. W 2023 roku stypendia szkolne zostały wypłacone dla 13 uczniów oraz zasiłek szkolny dla 1 ucznia. Dane statystyczne zostały zamieszczone w sprawozdaniu z działalności GOPS w Kozach.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach realizuje rządowy program dla rodzin wielodzietnych w ramach, którego została wprowadzona, mająca zasięg ogólnopolski **Karta Dużej Rodziny**. Istnieje możliwość uzyskania dwóch form KDR – tradycyjnej w formie karty plastikowej oraz formy elektronicznej. Kartę Dużej Rodziny mogą otrzymać również rodzice, którzy kiedykolwiek wychowywali i mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci i nie byli pozbawieni władzy rodzicielskiej. Wszyscy posiadacze Karty Dużej Rodziny mogą korzystać ze zniżek i ulg oferowanych przez podmioty publiczne i niepubliczne.

W 2023 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach przyjął **152 wnioski** o wydanie Karty Dużej Rodziny. **288 osób** otrzymało Kartę w tym 18 rodzin wielodzietnych oraz 90 rodziców, którzy mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci i nie byli pozbawieni władzy rodzicielskiej.

Sprawozdanie przygotowała:
St. Specjalista Pracy Socjalnej Koordynator GOPS Kozy
Edyta Malik

Sprawozdanie z Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kozy za rok 2023

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kozy na lata 2021-2024, który został przyjęty Uchwałą Nr XXI/181/20 Rady Gminy Kozy z dnia 21 grudnia 2020 roku.

Rok 2023 to okres zmian przepisów prawa, nowelizacji uległa Ustawa z dnia 29 lipca 2025 r o przeciwdziałaniu przemocy domowej, Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieska Karta” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”, zmieniła się Uchwała Rady Gminy w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Kozy. Dokonano ustawowych zmian przepisów prawa. Program i jego założenia nie uległy zmianie.

Celem głównym Programu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej poprzez skuteczne, interdyscyplinarne, profesjonalne podejmowanie działań edukacyjnych, prawnych, psychologicznych, medycznych, socjalnych.

Program skierowany jest do:

- 1) ogółu społeczeństwa, w szczególności do osób zagrożonych przemocą domową;
- 2) osób dotkniętych przemocą domową;
- 3) osób stosujących przemoc domową;
- 4) świadków przemocy domowej;
- 5) służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

Realizatorami Programu są specjaliści z różnych dziedzin oraz instytucje, zajmujące się problemem przemocy domowej m. in.: Policja, Prokuratura, sąd - kuratorzy, ośrodek pomocy społecznej, zespół interdyscyplinarny, instytucje oświatowe, służba zdrowia.

W 2023 roku Program był realizowany w czterech obszarach:

I obszar: Profilaktyka i edukacja społeczna

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kozach prowadzona jest całoroczna akcja informacyjna w postaci zamieszczania na tablicach ogłoszeń aktualnych informacji związanych z problemami przemocy domową. Na bieżąco dostępne są ulotki informujące o zagadnieniach związanych z przemocą oraz ofertą placówek i instytucji wspomagających w sytuacjach problemowych i kryzysowych. Prowadzona jest strona internetowa gops.kozy.pl, na której zamieszczone są informacje i na bieżąco aktualizowane. Pracownicy socjalni współpracowali i współdziałali z innymi specjalistami w celu przeciwdziałania problemom przemocy domowej – głównie z dzielnicowymi, kuratorem zawodowym, prokuraturą rejonową, pedagogami szkolnymi, wychowawcami przedszkolnymi, asystentem rodziny oraz z GKRPA w Kozach i GZI w Kozach, kierując osoby nadmiernie pijące alkohol lub podejrzane, że stosują przemoc domową do Komisji, czy też Zespołu. Pracownicy socjalni uczestniczyli w posiedzeniach grup

diagnostyczno-pomocowych oraz monitorowali sytuację rodzin. Współpracowali z Placówką Wsparcia Dziennego w Kozach informując o prowadzonych pracach, w szczególności tych rodziny, które objęte są procedurą Niebieskiej Karty.

Placówka Wsparcia Dziennego oraz wszystkie placówki oświatowe i służby zdrowia z terytorium gminy Kozy dysponowały ulotkami informacyjnymi, profilaktycznymi, informatorami.

Gminne Przedszkole Publiczne w Kozach objęte zostało działaniami profilaktycznymi w formie zakupu materiałów plastycznych na zajęcia terapeutyczne dla dzieci objętych takim działaniem

II obszar: Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą domową

Przedstawiciele instytucji wchodzących w skład ZI spotkali się na trzech posiedzeniach Zespołu, zapoznani zostali z prowadzonymi procedurami Niebieskich Kart i pracą grup diagnostyczno-pomocowych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach w 2023 roku swoimi działaniami z powodu podejrzenia wystąpienia przemocy domowej objął intensywną pracą socjalną, poradnictwem i konsultacjami 18 rodzin. Pracownicy socjalni wraz z dzielnicowymi, kuratorem, pedagogami szkolnymi prowadzili systematyczny monitoring sytuacji rodzin, objętych procedurą Niebieskiej Karty.

Psycholog zatrudniony w wymiarze 1 godziny trzy razy w miesiącu w ramach ww. Programu w 2023 roku udzielił wsparcia i poradnictwa 3 osobom (kilkakrotne wizyty).

Dodatkowo osoby doznające przemocy miały możliwość uzyskania pomocy psychologicznej, prawnej w instytucjach i organizacjach w Bielsku-Białej.

III obszar: Oddziaływanie wobec osób stosujących przemoc domową

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku-Białej była możliwość skorzystania z programu korekcyjno-edukacyjny prowadzonego dla sprawców przemocy domowej. Specjalistami, którzy najczęściej mieli kontakt ze sprawcami przemocy i prowadzili pracę edukacyjno-informacyjną byli dzielnicowi i kuratorzy sądowi.

IV obszar: Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Członkowie zespołu interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych wzięli udział w szkoleniach na następujące tematy: „Przeciwdziałanie przemocy domowej 2023”, „Przemoc domowa nowe rozwiązania w nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej - wskazania praktyczne”, „Procedura Niebieskiej Karty. Rola i zadania pracowników instytucji samorządowych w przeciwdziałaniu przemocy domowej”, „Nowelizacja kodeksu rodzinnego i opiekuńczego – Nowe zadania i obowiązki OPS i ZI”, „Praca z rodziną w oparciu o procedurę Niebieskiej Karty” - łącznie przeszkolono 46 osób.

W roku 2023 na realizację zadań zawartych w Programie wydatkowano 10 472,49 zł, które, przeznaczono na obsługę zespołu interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych, zatrudnienie psychologa w Punkcie Konsultacyjnym w Kozach, działania profilaktyczne w Gminnym Przedszkolu Publicznym w Kozach, działania profilaktyczne dla dzieci i młodzieży „Nuda z nami się nie uda” i zakup usług prawnych, pocztowych, opłatę delegacji służbowych pracowników biorący udział w spotkaniach grupy superwizyjnej.

Podmioty działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej podjęły działania mające na celu realizację postanowień ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, realizowały cele i zadania zapisane w Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kozy na lata 2021-2024.

Sporządził:

Starszy Inspektor

Małgorzata Leżańska

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani dla Gminy Kozy za rok 2023

Uchwałą Nr XXXIX/276/22 Rady Gminy Kozy z dnia 22 marca 2022 r. uchwalono Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kozy na lata 2022-2026, w którym to uwzględniono i realizowano cele strategiczne Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025.

Działania profilaktyczne swoim zasięgiem objęły całą populację – profilaktyka uniwersalna (np. klasy uczniów, rodziców, społeczeństwo miejscowości Kozy), jednostki i grupy zwiększonego ryzyka – profilaktyka selektywna (np. działania wobec osób z rodzin zwiększonego ryzyka), grupy wysokiego ryzyka - profilaktyka wskazująca (np. osoby, wobec których wszczęto postępowanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i narkotyków, osoby leczone się w poradni leczenia uzależnień, osoby doprowadzane przez Policję do Ośrodka Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym - Izby Wytrzeźwień), itp.

Źródłem finansowania Programu są środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i opłat od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml. (tak zwane „małpki”) zgodnie z przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

W ramach realizacji Programu podjęto następujące zadania:

Działalność Gminnego Punktu Konsultacyjnego:

W Gminnym Punkcie Konsultacyjnym - profesjonalnej pomocy z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomani oraz przeciwdziałania przed przemocą domową udzielali:

1. Psycholog kliniczny: ogółem w 2023 roku udzielił 131 porady (w tym 10 teleporad).

Z poradnictwa psychologicznego skorzystało 38 osób. Usługi psychologiczne świadczone były w czasie 34 dyżurów, w wymiarze 2 godziny tygodniowo. Poradnictwo psychologiczne skierowane było głównie do członków rodzin alkoholowych - osób współuzależnionych.

Z porad korzystały również osoby uzależnione od alkoholu, narkotyków, hazardu i innych środków psychoaktywnych – motywowano je do leczenia, prowadzono wsparcie po zakończonych programach, terapii. Pozostałe usługi świadczone były dla osób z trudnościami wychowawczymi, trudnościami emocjonalnymi, będących w konflikcie rodzinnym czy kryzysie egzystencjalnym. W uzasadnionych przypadkach kierowano w/w osoby do placówek zajmujących się specjalistycznym leczeniem.

2. Terapeuta uzależnienia: pełnił dyżur od marca do czerwca 2023 r. w Punkcie Konsultacyjnym 1 raz w miesiącu w wymiarze 2,5 godziny. W czasie dyżurów ogółem przeprowadzono 3 indywidualne rozmowy motywujące oraz rozmowy informacyjno-wspierające.

W związku z małą frekwencją w okresie 4 miesięcy – umowy na dalsze miesiące nie przedłużono.

3. Psycholog dziecięcy: świadczył usługi podczas 22 dyżurów, 71 osób skorzystało z konsultacji psychologicznych w tym 38 dzieci.

Na koszty utrzymania Punktu złożyły się wynagrodzenia specjalistów, opłaty za media, zakup materiałów biurowych i środków czystości, opłata telefonu, opłaty pocztowe.

W Punkcie Konsultacyjnym odbywały się posiedzenia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kozach. Informacja o pracy Komisji jest składana oddzielnym sprawozdaniem do Wójta Gminy Kozy.

Współpraca z instytucjami powołanymi do terapii uzależnień oraz inne formy zwiększające skuteczność prewencji, leczenia i profilaktyki:

W Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Bielsku-Białej i Śląskiej Fundacji Błękitny Krzyż Oddział Bielsko-Biała do leczenia zarejestrowano 20 osób uzależnionych i 15 osób współuzależnionych – z terenu naszej gminy. Łącznie 35 osób. Osobom znajdującym się trudnej sytuacji materialnej dofinansowano pobyt na 5 wyjazdowych sesjach terapeutycznych.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjno-edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży:

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii sfinansowano: Szkole Podstawowej nr 1 w Kozach - zajęcia profilaktyczne „Tydzień Promocji Zdrowia”, wyjście do kina Gromady Zuchowej, w Szkole Podstawowej nr 2 w Kozach - Mistrzostwa Szkoły w szachach.

W Szkole Podstawowej nr 1 w Kozach przeprowadzono zajęcia profilaktyczne „Deбата” mające na celu uświadomienie zagrożeń wynikających z korzystania ze środków psychoaktywnych, przyjrzenie się przekonaniom normatywnym młodzieży i próbie ich modyfikacji. W zajęciach wzięło udział 76 uczniów z klas V.

Zrealizowano również w tej placówce warsztaty na temat „Zagrożenia związane z korzystaniem przez uczniów z nowych mediów, cyberprzemoc”. Profilaktyką objęto klasy III, IV, V – łącznie 201 uczniów.

Realizowano program profilaktyczno-wychowawczy „Epsilon”, którego zadaniem było zwiększenie umiejętności rozwiązywania konfliktów, niezależności wobec presji rówieśniczej oraz podniesienie własnej wartości. Działaniem tym objęto Szkołę Podstawową nr 1 i 2 oraz Niepubliczną Szkołę Podstawową w Kozach.

Uczniowie Liceum Ogólnokształcącego w Kozach wzięli udział w cyklu zajęć na temat pracy z emocjami, komunikacji w grupie i rozpoznawania zagrożeń w sieci. Uczestniczyli również w projekcie profilaktycznym „Nie zmarnuj swojego życia”.

Sfinansowano dla 2 pedagogów szkolenie dla realizatorów rekomendowanego programu profilaktycznego UNPLUGGED mającego na celu ograniczenie używania substancji

psychoaktywnych przez młodzież w wieku 12 - 14 lat. Po przeszkoleniu kadry program będzie realizowany w wybranych klasach Szkoły Podstawowej nr 1 i 2 w Kozach.

W okresie wakacji zorganizowano półkolonie profilaktyczne w dwóch tygodniowych turnusach - udział wzięło 20 uczestników, organizatorem półkolonii było Centrum Dogoterapii i Alpakoterapii „Serce psa i My” w Kozach.

W Centrum Sportowo-Widowiskowym w Kozach w okresie ferii zimowych i wakacji zrealizowano 7 tygodniowych turnusów zajęć sportowo-tanecznych i plastycznych pod nazwą „Z nami nuda się nie uda!” – udział w zajęciach wzięło 255 dzieci i młodzieży.

Dofinansowano „Odlotowe wakacje z Orłem”, zajęcia odbyły się w ramach półkolonii organizowanych przez Ludowy Klub Sportowy „Orzeł” w Kozach – w zajęciach wzięło udział 70 uczestników.

Przeprowadzono 3 szkolenia z obsługi Defibrylatorów AED, udzielenia pierwszej pomocy łącznie z działaniami profilaktycznymi dla mieszkańców Gminy Kozy.

Spółeczności szkolne wzięły również udział w projekcie „Zajaki.pl - Każdy jest inny, każdy z nas jest wyjątkowy”. Przeszkolono 8 grup nauczycieli uczących w szkołach łącznie 142 nauczycieli. Celem kampanii lokalnej w ramach profilaktyki uniwersalnej wydrukowano plakaty i ulotki profilaktyczne.

Dofinansowano Piknik Rodzinny z Pasją z elementami profilaktyki, który odbył się podczas wakacji w Parku w Kozach.

Sfinansowano zajęcia nauki pływania w Centrum Sportowo-Widowiskowym w Kozach dla 7 grup uczniów klas drugich Szkoły Podstawowej nr 1 i 2 w Kozach.

W roku 2023 rodzice uczniów Prywatnej Szkoły Podstawowej w Kozach i Szkoły Podstawowej nr 1 w Kozach zrealizowali cykl 10 spotkań edukacyjno-informacyjnych pt. „Szkoła dla Rodziców” - z zajęć skorzystało 23 rodziców. Na rok 2024 zaplanowano kolejne edycje warsztatów.

W Szkole Podstawowej nr 2 w Kozach przeszkolono Radę Pedagogiczną przeprowadzając dwa warsztaty: „Prawne aspekty współpracy z rodzicami nierealizującymi zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznych, profilaktyka w przeciwdziałaniu powstawania trudności w nauce u dzieci” i „Złość, agresja czy przemoc – Jak je rozpoznać i właściwie reagować”, w zajęciach wzięło 88 nauczycieli.

W roku 2023 wykorzystywano plakaty, ulotki i broszury profilaktyczne z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi, przemocy oraz uzależnieniom behawioralnym zakupione w ubiegłych latach.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kozach jest gablota informacyjno-edukacyjna związana z tematyką uzależnień. Ulotki, broszurki, informatory, plakaty są dostępne publicznie. Na stronie internetowej www.gops.kozy.pl, można znaleźć bieżące informacje związane z w/w problematyką. Została również podjęta współpraca z grupą AA „Bez nazwy”. Na stronie internetowej GOPS Kozy publikowane są artykuły członków Grupy AA. W siedzibie Ośrodka jest możliwość uzyskania materiałów informacyjnych oraz kontaktowych do lokalnej i regionalnych grup AA.

Szkolenia i konferencje:

Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kozach, Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych uczestniczyli w szkoleniach na

temat: „Procedura Niebieskiej Karty. Rola i zadania pracowników instytucji samorządowych w przeciwdziałaniu przemocy domowej”.

Zorganizowano również szkolenie dla sprzedawców prowadzących punkty sprzedaży alkoholu na terenie Gminy Kozy.

Cele zawarte w Programie na rok 2023 zostały osiągnięte przez:

1. prowadzenie pracy opiekuńczo-wychowawczej z dziećmi w Placówce Wsparcia Dziennego w Kozach;
2. podnoszenie świadomości dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie zagrożeń związanych ze spożyciem alkoholu, środków psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych oraz promowanie zdrowego stylu życia poprzez realizację przedsięwzięć profilaktycznych, spotkania z rodzicami, włączanie się w kampanie ogólnopolskie, dystrybucję ulotek i broszur profilaktycznych;
3. prowadzenie poradnictwa psychologicznego, informacyjno-edukacyjnego w Punkcie Konsultacyjnym dla mieszkańców Gminy Kozy;
4. współpracę Komisji z instytucjami działającymi na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych;
5. systematyczną pracę wielu podmiotów z osobami uzależnionymi i członkami ich rodzin;
6. współdziałanie służb pracujących na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych, uzależnień od środków psychoaktywnych i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W 2024 roku należy:

1. Kontynuować profilaktykę uniwersalną z uwzględnieniem czynników ryzyka i czynników chroniących, wykorzystując system rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia oraz wprowadzając te Programy do realizacji, w szczególności w placówkach oświatowych.
2. Osoby pijące nadmiernie, szkodliwie i uzależnione od substancji psychoaktywnych skutecznie motywować do podjęcia profesjonalnej terapii.
3. Podnosić wiedzę społeczności lokalnej związaną ze środkami psychoaktywnym oraz uzależnieniami behawioralnymi poprzez dystrybucję ulotek, plakatów, działania skierowane do rodziców, uczniów, nauczycieli.
4. Informować o możliwościach leczenia i rehabilitacji w placówkach specjalistycznych.
5. Prowadzić monitoring zjawiska narkomanii w gminie Kozy.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kozy w roku 2023 był realizowany przez: Urząd Gminy Kozy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach, Placówkę Wsparcia Dziennego w Kozach.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach w swoim budżecie posiadał środki na utrzymanie Punktu Konsultacyjnego - 18 046,06 zł, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kozach - 30 367,16 zł oraz na działania w ramach profilaktyki uniwersalnej, wskazującej i selektywnej – 141 745,57 zł. Całkowity koszt realizacji Programu wyniósł 190 158,79 zł.

Sprawozdanie przygotowała:
Starszy inspektor
Małgorzata Leżańska

Projekt „Aktywna integracja w Gminie Kozy”

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach w okresie od stycznia do czerwca 2023 roku kontynuował realizację projektu unijnego pod nazwą „**Aktywna integracja w Gminie Kozy**”. Głównym celem projektu było wdrażanie programów aktywnej integracji w oparciu o kompleksowe działania, których zastosowanie prowadzić miało do zwiększenia zdolności do zatrudnienia oraz integracji społeczno-zawodowej osób i grup doświadczających wykluczenia społecznego.

Grupą docelową w projekcie objęto osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym, tj. osoby nieaktywne zawodowo i bezrobotne oraz osoby niepełnosprawne. W okresie od stycznia do czerwca 2023 roku udział w projekcie kontynuowało 21 osób (5 mężczyzn i 16 kobiet, w tym 9 osób niepełnosprawnych).

Osoby uczestniczące w projekcie zostały objęte różnego rodzaju formami wsparcia. Uczestnicy i uczestniczki projektu mieli możliwość skorzystania z indywidualnych konsultacji z psychologiem. W ramach działań edukacyjnych i społecznych prowadzone były zajęcia grupowe z zakresu profilaktyki dla zdrowia. Poruszano tematy związane z zabiegami medycznymi, ziołolecznictwem, zdrowym żywieniem. Równolegle prowadzone były także działania społeczno-kulturowe. Uczestnicy i uczestniczki projektu mogli skorzystać z organizowanych wyjazdów do Planetarium w Chorzowie, Beskid Chocolate w Węgierskiej Górze, Muzeum Browaru w Żywcu. Oprócz tego zorganizowano także lokalne atrakcje, takie jak zwiedzanie Pałacu Czeczów czy wyjście na Hrobaczą Łąkę. Wycieczki miały charakter integracyjny i edukacyjny zarazem.

Spośród 21 osób kontynuujących udział w projekcie, 3 osobom udało się podjąć pracę pełnoetatową na otwartym rynku pracy. Z kolei wszyscy uczestnicy i uczestniczki biorący udział w projekcie zwiększyli swoje kompetencje i umiejętności społeczne. Projekt został zakończony z dniem 30.06.2023 roku.

Wartość całego projektu: 429 120,00 zł

w tym dofinansowanie Unii Europejskiej: 364 752,00 zł

Okres realizacji: 01.07.2021 r. - 30.06.2023 r.

Sprawozdanie przygotowała:

Specjalista Pracy Socjalnej
Dorota Sablik

**Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 współfinansowany ze środków
Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym
Podprogram 2021 Plus**

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa to działanie współfinansowane ze środków Unii Europejskiej, kierowane do osób i rodzin najbardziej potrzebujących, które z powodu niskich dochodów nie mogły zapewnić sobie odpowiednich produktów żywnościowych. Program skierowany był do osób, które uzyskiwały dochód nieprzekraczający 235% kryterium dochodowego wg ustawy o pomocy społecznej, tj.: **1823,60 zł dla osoby samotnie gospodarującej, lub 1410,00 zł dla osoby w rodzinie.**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach we współpracy ze Śląskim Bankiem Żywności w Chorzowie w okresie od czerwca do września 2023 roku realizował Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 Podprogram 2021 Plus. Pomocą objętych zostało **137** mieszkańców gminy Kozy.

Podprogram 2021 Plus był kontynuacją poprzednich Podprogramów realizowanych przez tutejszy Ośrodek w latach ubiegłych, wraz ze Śląskim Bankiem Żywności. W ramach ubiegłorocznego Programu osoby najbardziej potrzebujące mogły skorzystać ze wsparcia w postaci żywności wydawanej w formie paczek oraz uczestniczyć w działaniach towarzyszących.

W okresie od czerwca do września 2023 roku przekazano beneficjentom **3 811,40 kg** żywności o wartości **16 971,27 zł**. Łącznie otrzymali oni **274 paczki żywnościowe**, w których znajdowały się takie produkty jak: makaron jajeczny, mleko UHT, cukier biały, olej rzepakowy, konserwy mięsne, powidła śliwkowe. Oprócz żywności w Podprogramie 2021 Plus, w miesiącu lipcu 2023 roku, 13 osób wzięło udział w bezpłatnych warsztatach z zakresu edukacji ekonomicznej, które odbyły się w siedzibie Ośrodka.

W roku 2024 Program jest kontynuowany pod nazwą Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 – Podprogram 2023

Sprawozdanie przygotowała:
Specjalista Pracy Socjalnej
Dorota Sablik

**Projekt „Klub Seniora w Gminie Kozy” współfinansowany przez Unię Europejską
ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach do września 2023 r. realizował projekt „Klub Seniora w Gminie Kozy”.

Liderem projektu była Spółdzielnia Socjalna „Kino Marzenie”, partnerem Gmina Kozy, a w jej imieniu realizatorem jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach.

Celem głównym projektu był wzrost dostępności i jakości usług społecznych zapobiegających, ubóstwu i wykluczeniu społecznemu osób i grup doświadczających wykluczenia społecznego w okresie od stycznia 2022 r. do 30.09.2023 r. ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych, osób biernych zawodowo w wieku 60 + w oparciu o indywidualnie dobrane formy wsparcia. W projekcie „Klub Seniora w Gminie Kozy” uczestniczyło łącznie 65 senierek i seniorów oraz 45 opiekunów i opiekunek. Uczestnicy oraz uczestniczki brali aktywny udział w zajęciach organizowanych w Klubie Seniora. Rekrutacja prowadzona przez GOPS Kozy odbywała się w sposób ciągły, a lista osób oczekujących cały czas się przedłużała. Niniejszy projekt cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem wśród seniorów i senierek oraz ich opiekunów.

Klub Seniora mieścił się w budynku obok Spółdzielni Socjalnej „Kino Marzenie” przy ul. Bielskiej 11. Seniorzy oraz seniorki byli przywożeni do Klubu i odwożeni do domów specjalistycznym transportem dostosowanym do osób niepełnosprawnych.

W ramach udziału w projekcie mogli skorzystać z wielu form wsparcia m.in.: z konsultacji lekarskich, rehabilitacyjnych, dietetycznych, wsparcia psychologicznego, cyklicznych spotkań z przedstawicielami policji, straży pożarnej, dziećmi i młodzieżą z pobliskich przedszkoli i szkół, wyjazdów integracyjnych i wycieczek oraz z zajęć indywidualnie dobranych do potrzeb i oczekiwań seniorów i senierek. Ponadto w trakcie spotkań w Klubie uczestnicy oraz uczestniczki projektu mogły skorzystać z ciepłego posiłku.

Wartość projektu: 1 221 929,18 zł

w tym dofinansowanie Unii Europejskiej: **1 038 639,80 zł**

Okres realizacji: **01.09.2021 r. - 30.09.2023 r.**

Sprawozdanie przygotowała:
Specjalista Pracy Socjalnej
Danuta Ficek

W 2023 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach realizował resortowy Program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „**Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej**” – edycja 2023 finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego.

Program ma na celu:

1. wprowadzenie usług asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności (łącznie ze wskazaniem stałej i długotrwałej opieki oraz koniecznością stałego współdziałania opiekuna w procesie leczenia, rehabilitacji i edukacji) oraz pełnoletnich osób niepełnosprawnych, posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionych,
2. możliwość skorzystania przez osoby niepełnosprawne z pomocy asystenta przy wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym,
3. ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz stymulowanie osoby niepełnosprawnej do podejmowania aktywności i umożliwienie realizowania prawa do niezależnego życia,
4. przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność oraz wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych, umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwo w życiu lokalnej społeczności np. poprzez udział w wydarzeniach społecznych, kulturalnych, rozrywkowych czy też sportowych.

Program adresowany jest do osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionych, które wymagają usługi asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym.

Usługi asystenta w szczególności mogą polegać na pomocy asystenta w:

1. wyjściu, powrocie oraz/lub dojazdach w wybrane przez uczestnika Programu miejsce (np. dom, praca, placówki oświatowe i szkoleniowe, świątynie, placówki służby zdrowia i rehabilitacyjne, gabinety lekarskie, urzędy, znajomi, rodzina, instytucje finansowe, wydarzenia kulturalne, rozrywkowe, społeczne, sportowe itp.),
2. zakupach, z zastrzeżeniem aktywnego udziału uczestnika Programu przy ich realizacji,
3. załatwieniu spraw urzędowych,
4. nawiązaniu kontaktu/współpracy z różnego rodzaju organizacjami,
5. korzystaniu z dóbr kultury (tj. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy itp.).

W 2023 roku wsparciem asystenta osobistego zostało objętych **10** niepełnosprawnych mieszkańców naszej Gminy, w tym: 4 osoby z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną, 5 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, 1 osoba z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Nie realizowano usług asystencji osobistej dla dzieci w wieku do 16 roku życia. Wsparcie było realizowane przez **7** asystentów. Zostało zrealizowanych **2 616 godzin usług asystenckich**. Stanowi to o 1319 godzin mniej w stosunku do roku 2022. Mniejsza ilość zrealizowanych godzin usług asystencji była wynikiem obniżenia finansowania

programu w 2023 r. w województwie śląskim o ponad 36% od kwoty wnioskowanej przez gminę. GOPS Kozy na realizację programu wykorzystał 107 240,76 zł dotacji. Program jest kontynuowany w roku 2024.

Sprawozdanie przygotowała:
Inspektor
Weronika Sztefko

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach w 2023 roku realizował resortowy Program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „**Opieka wytchnieniowa – edycja 2023**” finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego.

Głównym celem Programu jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobami z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej. Wsparcie ma również zapewnić czasowe odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki, zapewnienie czasu na odpoczynek, wzmocnienie osobistego potencjału oraz ograniczenie wpływu obciążeń psychofizycznych związanych ze sprawowaniem opieki.

Program skierowany jest do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobami dorosłymi posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, które wymagają usługi opieki wytchnieniowej.

Usługi opieki wytchnieniowej dla osób niepełnosprawnych świadczone były w ramach: pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością oraz pobytu całodobowego w placówce.

W 2023 r. w ramach pobytu dziennego zrealizowano **2215 godzin usług opieki wytchnieniowej** (o 1011,5 godziny mniej niż w roku poprzednim) dla 12 niepełnosprawnych mieszkańców gminy w tym 5 dzieci. Dla porównania - w roku 2022 objęto programem 15 osób niepełnosprawnych w tym 9 dzieci. Mniejsza ilość zrealizowanych godzin usług była wynikiem obniżenia finansowania programu w 2023 r. w województwie śląskim o ponad 30% od kwoty wnioskowanej przez gminę.

Dodatkowo w roku ubiegłym 13 opiekunów skorzystało z usług opieki wytchnieniowej w formie pobytu całodobowego dla 13 osób niepełnosprawnych. W roku 2022 opieką całodobową objętych było o 2 osoby mniej. Pobyt całodobowy realizowany był w formie turnusu 12- dniowego dla dwunastu osób oraz w formie turnusu 5-dniowego dla jednej osoby.

GOPS Kozy na realizację programu wykorzystał 88 600,00 zł dotacji na realizację pobytu dziennego oraz 89 400,00 zł dotacji na realizację pobytu całodobowego. Łącznie wykorzystano 178 000,00 zł co daje kwotę wyższą o 4 708,01 zł w stosunku do 2022 roku. Program jest kontynuowany w roku 2024.

Sprawozdanie przygotowała:
Inspektor
Weronika Sztefko